

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Digitální učební materiál

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0802
Název projektu	Zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo a název šablony klíčové aktivity	III/2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Příjemce podpory	Gymnázium, Jevíčko, A. K. Vitáka 452

Název DUMu	Starověká Mezopotámie – Sumer, Akkad a Asýrie
Název dokumentu	VY_32_INOVACE_11_07
Pořadí DUMu v sadě	7
Vedoucí skupiny/sady	Mgr. Jaromír Baranok
Datum vytvoření	11. listopadu 2012
Jméno autora	Mgr. Jaromír Baranok
e-mailový kontakt na autora	baranok@seznam.cz
Ročník studia	1. ročník
Předmět nebo tematická oblast	dějepis
Výstižný popis způsobu využití materiálu ve výuce	pracovní list k dějinám starověké Mezopotámie, postihuje základní rysy starověkého Sumeru, Akkadu a starověké Asýrie. Inovace: mezipředmětové vztahy (geografie), využití ICT, mediální technika.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

STAROVĚKÁ MEZOPOTÁMIE – SUMER, AKKAD a ASÝRIE

1. Mapa zachycuje území starověké Mezopotámie.

- vysvětlete, jak vzniklo označení Mezopotámie
- které státy se na něm nacházejí nyní?
- které dvě velké řeky jím protékají?
- jaký význam měly pro tamější obyvatele?
- zakreslete do mapy a barevně odlište: Sumer, Akkad, Asýrii a Babylonii.

Autor: NordNordWest, licence Creative Commons, BY
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Karte_Mesopotamien.png?uselang=cs, licence CC

.....

.....

.....

.....

.....

.....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SUMER (3000 př. Kr. – 2000 př. Kr.)

2. V Sumeru vznikají městské státy. Které? Najděte je na mapě v úkolu 1.

.....

3. Vysvětlete pojmy:

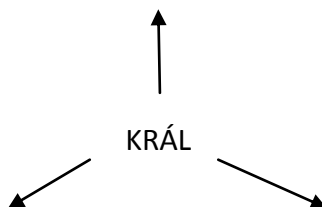
- palácové hospodářství
- chrámové hospodářství
- hegemon

.....
.....
.....

4. Náboženským centrem bylo město Jakou roli hráli jeho kněží v Sumeru?

.....

5. Doplňte, jaké povinnosti měl král.

AKKAD (2334 – 2154 př. Kr.)

6. Doplňte:

V jižní Mezopotámii se od 3. tisíciletí př. Kr. usazovaly semitské kmeny. Panovník jménem **Sargon** založil kolem roku 2340 př. Kr. první velkou **centralizovanou říši** na území Mezopotámie. Vybudoval i nové sídelní město Jeho následovníci vystavěli město, jež se stalo posléze i sídelním městem. Konec akkadské říše je spjat s boji o trůn a následným ovládnutím říše Gutejci.

Domácí úkol: Kdo byli Semité a Gutejci?

.....
.....
.....

evropský
sociální
fond v ČR

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ASÝRIE

Periodizace:

- staroasyrská říše (20. – 18. století př. Kr.)
- středoasyrská říše (1500 – 1000 př. Kr.)
- новоasyrská říše (911 – 612 př. Kr.)

7. Doplňte:

V období **staroasyrské říše** obchodovali Asyřané mimo jiné s Malou Asií. Do Malé Asie putovaly, a Ve směnném obchodu naopak získávali, a Pro usnadnění obchodu dokonce zakládali Asyřané v Malé Asii..... kolonie. V 18. století př. Kr. byla Asýrie dobyta Babyloňany.

8. V období **středoasyrském** ovládla území Asýrie říše Mittani. Mittanské království se ocitlo na vrcholu moci v 15. století př. Kr. Samotná Asýrie prožívá období úpadku.

Autor: Dbachmann, licence Creative Commons, BY-SA
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Mitanni_map.png, licence CC

9. Ve 14. století př. Kr. se Asýrie **vymanila** z vlivu Mittanců a Asýrie se znovu stává mocným státem. Za Tiglatpilešara I. (1114–1076 př. n. l.) ovládli Asyřané i některá babylonská města, měli vliv daleko za hranicemi Mezopotámie

10. Doplňte:

V období **новоasyrské říše** se Asýrie stává skutečnou velmocí. Počátek rozmachu je mnohými historiky spojován s (doba vlády: 745-727 př. n. l.). Vytvořil skutečné impérium, omezil vliv vysokých úředníků, povedl reformu armády a státní správy. Roku 722 př. Kr. se trůnu zmocnil velitel asyrské armády a přijal jméno Začíná éra **dynastie**, období, kdy říše dosahuje největšího územního rozmachu.

Sám **Sargon II.** vyplenil a srovnal se zemí město Babylon, porazil Izraelské království, vtrhl do Egypta. Babylon byl ovšem obnoven jeho nástupci. Z Ninive učinil sídelní město, v **Dúr Šarrukínu** (dnešní Chorsabád) vystavěl přepychový královský palác. Po celé říši vybudoval síť silnic se stanicemi, které využívali spěšní poslové.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

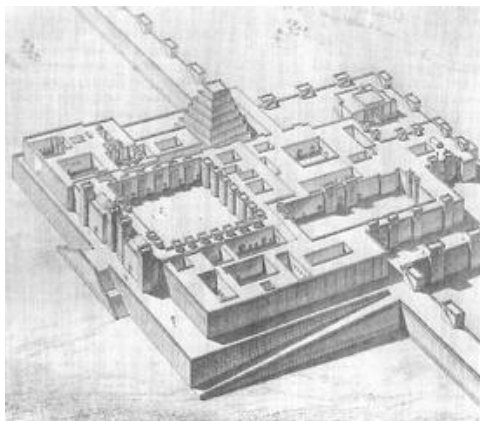

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

palác v Dúr Šarrukínu

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sargon_II_palace_in_Dur-Sharrukin.png?uselang=cs, licence PD

Sargon II. a hodnostář, reliéf z Dúr Šarrukínu

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sargon_II_and_dignitary.jpg?uselang=cs, licence PD

..... (vládl v letech 681 – 669 př. n. l.) dobývá Egypt a říše se ocitá na vrcholu. Se jménem (vládl v letech 669 - 631 př. n. l.) je spojeno zřízení knihovny v Ninive, bylo zde uloženo na 25 000 klínopisných tabulek. Jeho následovníci nebyli schopni čelit útokům Babyloňanů a Médů a **roku 612 př. Kr. Médové dobývají Ninive**. Asyrská říše zaniká.

11. Popište podle mapy rozsah novoasyrské říše v 7. století př. Kr.

Autor: Sémhur (talk), Zunkir (talk), licence Creative Commons, BY-SA

http://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Empire_neo_assyrien.svg&page=1, licence CC

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1.

- území mezi dvěma řekami, z řečtiny mesos - mezi, potamos – řeka
- význam řek: záplavy – úrodné bahno, rybolov, dopravní tepna, závlaha.

2.

- Ur, Uruk, Lagaš, Kiš, Nippur

3.

- palácové hospodářství: střediskem palác, půda patří panovníkovi, redistributivní hospodářství
- chrámové hospodářství: střediskem chrám, půda patří bohu, redistributivní hospodářství
- hegemón: vůdce, vůdčí stát

4.

- Nippur, poskytovali politickou podporu panovníkům Sumeru

5.

- udržovat mír, vedení válek, péče o úrodu

6.

- Akkad, Ninive

7.

- látky, vlna, kovy; zlato, stříbro, měď; obchodní kolonie

10.

- Sargon II., sargonovské; Assarhaddon; Aššurbanipala

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Seznam literatury

POPELKA, Miroslav a Veronika VÁLKOVÁ. *Dějepis pro gymnázia a střední školy*. 1. vyd. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2001, 143 s. ISBN 80-723-5145-1.

Atlas světových dějin: 1. díl. Právěk - středověk. 1. vyd. Praha: Kartografie, 1996, 52 s. ISBN 80-701-1343-X.

<http://cs.wikipedia.org/wiki/As%C3%BDrie>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Gutejci>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/M%C3%A9dov%C3%A9>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Semit%C3%A9>

2. Obrázky

Autor: Dbachmann, licence Creative Commons, BY-SA

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Mitanni_map.png, licence CC, (cit. 28-10-2012)

Autor: NordNordWest, licence Creative Commons, BY

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Karte_Mesopotamien.png?uselang=cs, licence CC, (cit. 28-10-2012)

Autor: Sémhur (talk), Zunkir (talk), licence Creative Commons, BY-SA

http://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Empire_neo_assyrien.svg&page=1, licence CC, (cit. 28-10-2012)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sargon_II_and_dignitary.jpg?uselang=cs, licence PD, (cit. 28-10-2012)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sargon_II_palace_in_Dur-Sharrukin.png?uselang=cs, licence PD, (cit. 28-10-2012)

3.

Materiál je určen pro bezplatné užívání pro potřebu výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv využití podléhá autorskému právu. Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).